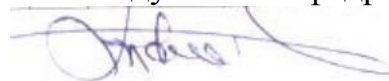

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет бізнесу і права
Кафедра національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
галузевого права
протокол № 2 від 28.08.2021 року
в.о. завідувачки кафедри

Аліна ГАВЛОВСЬКА

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 5. МЕТОДИКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ КРИМІНАЛЬНО ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітня програма Право
третього (доктор філософії) рівня
Спеціальність 081 Право
Галузь знань 08 Право

Назва освітньої компоненти	Методика та методологія кримінально-процесуальних досліджень
Викладачі	Стратонов Василь Миколайович
Посилання на сайт	Особистий кабінет http://ksuonline.kspu.edu/
Контактний тел.	+380506256760
Е-mail викладача	Stratonov@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Очні консультації за призначеним часом

1. Анотація курсу

Програма вивчення навчальної дисципліни з циклу професійної підготовки «Методика та методологія кримінально-процесуальних досліджень» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 081 Право.

Викладання дисципліни «Методика та методологія кримінально-процесуальних досліджень» має науково-практичне спрямування для формування у аспірантів правосвідомості та високої правової культури.

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання навчальної дисципліни є закріплення, розширення та поглиблення знань здобувачів щодо змісту норм законодавства, яке регулює організацію та діяльність адвокатури, активізація їх аналітичної діяльності, вироблення навиків самостійного аналізу та тлумачення законодавства.

Завдання курсу:

Курс «Методика та методологія кримінально-процесуальних досліджень» має своїм завданням:

Теоретичні:

- сформувати у аспірантів теоретичні та практичні вміння для використання їх у своїй професійній діяльності;
- збагачення студентів теоретичними та практичними знаннями щодо засвоєння ними різних концепцій, поглядів, дискусійних положень.

Практичні:

- ознайомлення студентів з правилами застосування окремих наукових методів;
- розвиток дослідницьких здібностей у аспірантів;
- закріплення навичок для вдалого написання дослідження.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

Загальні:

- ЗК-3. Знання та розуміння предметної області професії.
- ЗК-4. Навички ділового спілкування державною й іноземними мовами на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової та професійної термінології.
- ЗК-6. Здатність кваліфіковано проводити наукові дослідження.

Фахові:

- ФК 1. Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми.

ФК 02. Здатність збирати, опрацьовувати та аналізувати різні джерела у т.ч. і правові.

ФК 4. Здатність формулювання мети, завдань власного наукового дослідження та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації

ФК 6. Здатність до написання наукового дослідження правових проблем, статті у фахове видання України або закордонне.

ФК 7. Здатність презентувати результати дослідження в науковому і ненауковому контекстах у формі наукових семінарів, зустрічей, громадських ініціатив.

ФК 8. Здатність у межах обраної спеціалізації до комплексного аналізу щодо теоретичних основ складових елементів права, їх правової природи, методології, принципів, структури, форми реалізації.

ФК 9. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток окремих елементів системи права у межах юридичного процесу обраної спеціалізації з урахуванням норм національного та міжнародного законодавства.

ФК 10. Поглибленні знання про практичні аспекти правової роботи окремих складових елементів системи права у національній та зарубіжній юридичній практиці.

4. Програмні результати навчання:

ПРН 02. Вміння планування та формування методики проведення власного наукового дослідження для отримання якісно нових знань, компетентного вирішення професійних питань усіх етапів і складових процесу наукового дослідження.

ПРН 04. Вміння представити результати наукового дослідження для публічного захисту.

ПРН 05. Вільно презентувати та обговорювати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземними мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях, ефективно взаємодіяти з науковою спільнотою, в тому числі міжнародною, з дотриманням норм академічної доброчесності.

ПРН 07. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати законодавство, що складає нормативну базу наукового дослідження, виявляти прогалини, суперечності та інші його недоліки, формулювати власні пропозиції, спрямовані на їх подолання.

ПРН 08. Демонструвати здатність до подальших наукових досліджень з високим рівнем автономності.

ПРН 9. Демонструвати здатність організовувати освітній процес і викладання юридичних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасних закладів вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, організовувати різноманітні форми навчальних занять, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

ПРН. 12. Глибоко розуміти загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях.

ПРН. 13. Вміння застосовувати сучасні технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, необхідної для здійснення власного наукового дослідження та презентації результатів наукової діяльності.

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Денна форма навчання

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3 кредити/ 90годин	16	14	60

6. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/вибіркова компонента
2021/2022	I	081 Право	I	Обов'язкова

7. Технічне й програмне забезпечення/ обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Zoom.

8. Політика курсу:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Обов'язкове дотримання здобувачем правил академічної доброчесності і чітке розуміння наслідків її порушення.

Здобувачі вищої освіти мають бути зареєстровані на платформі KSU On-line.

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі та науково-педагогічні працівники діють відповідно до:

- Положення про організацію самостійної роботи студентів від 02.07.2016 №428-Д.

- Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 №789-Д.

- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 803-Д.

- Порядок виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 04.09.2020 №800-Д;

- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДУ від 07.09.2020 №803-Д;

- Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 802-Д

- Порядок ХДУ про визнання результатів неформальної та інформальної освіти від 04.03.2020 № 247-Д тощо.

Нормативні акти знаходяться в публічному доступі.

9. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Методика та методологія кримінально-процесуальних досліджень					
Відповідно до розкладу	Тема № 1. Основна проблема методології як науки Цілі юридичної методології . Технічні завдання методології . Процес самостійного мислення (технічні прийоми). Поняття методу та методології. Підходи до обґрунтування та визначення методу та методології. Структурні елементи методології. Методи і техніка дослідження.	Лекція -2 год, семінарське заняття – 2год, самостійна робота – 5 год.	Основна література :4,7,8; Додаткова література :17,18; Електронні ресурси: 26,30,31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9
Відповідно до розкладу	Тема №2. Логіка і методологія Логіка упорядкування наукового знання. Діалектика знання і незнання. Наукове знання, його специфіка, рівні та структура. Методологія наукового пізнання. Реалізація методів пізнання в правовій сфері. Система методології . Юридична методологія в літературі.	Лекція -2 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 7год.	Основна література :7,9,12; Додаткова література :18; Електронні ресурси: 26,30,31..	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9
Відповідно до розкладу	Тема №3. Правила застосування (використання) окремо наукових методів Логічні методи . Историко-юридичні методи . Догматичні методи: правотворчі та право пізнавальні методи . Дослідницькі методи . Методи юридичної соціології . Емпіричні методи наукового дослідження . Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження. Специфічні емпіричні методи дослідження. Теоретичні методи наукового дослідження. Особливість теоретичного дослідження. Послідовність проведення теоретичних досліджень. Порядок використання методів при здійсненні наукового дослідження.	Лекція -2 год, семінарське заняття – 2год, самостійна робота – 5 год.	Основна література :4,9,12; Додаткова література :19,20; Електронні ресурси: 26,30,31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	11

	Поняття моделі, вимоги, види, особливості побудови.				
Відповідно до розкладу	Тема №4. Гносеологія наукового дослідження Проблема права. Проблема доказу правильності дослідження. Проблема значущості (значення здобутого результату у вирішенні проблеми). Проблема доцільності. Проблема закономірності. Поняття наукового дослідження та вимоги до нього. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Структура наукового дослідження. Вимоги до наукових досліджень. Види наукових досліджень.	Лекція -2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 5 год.	Основна література :6,11; Додаткова література :21; Електронні ресурси: 26,30,31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	10
Відповідно до розкладу	Тема №5. Джерела і література в їхньому технічному пріоритеті Технічні прийоми вивчення джерел. Збирання джерел. Процес добування власних думок при читанні карток. Класифікація карток джерел і власних думок.	Лекція -1 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 10 год.	Основна література :14,16; Додаткова література :20; Електронні ресурси: 26,30,31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9
Відповідно до розкладу	Тема №6. Постановка проблеми для наукового питання Тема дослідження. Реакційні синтези. Науково-дослідні рецензії на редакційні синтези. Зміст та складові науково-дослідного процесу. Схема та стадії науково-дослідного процесу. Суть та складові планування наукової діяльності. Організація науково-дослідних робіт.	Лекція -2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 5 год.	Основна література :14,16; Додаткова література :20,21; Електронні ресурси: 26,30,31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	10
Відповідно до розкладу	Тема №7 Техніка вироблення плану наукового дослідження Про загальну форму плану. Основний зміст. Докази. Перемовна і її види. Вступ, висновок. Види і цілі.	Лекція -1 год, самостійна робота – 13 год.	Основна література :3,5,11; Додаткова література :17,19; Електронні	Опрацювати лекційний матеріал, виконати самостійне завдання з дидактичного	9

			і ресурси: 26,30,31.	забезпечення	
Відповідно до розкладу	Тема № 8. Оформлення наукового дослідження Додатки . Зміст і показники. Техніка цитування і приміток. Техніка поділу тексту дослідження і наукової роботи Форми відображення результатів наукових досліджень. Форми викладу матеріалів дослідження	Лекція -2 год, семінарське заняття – 2год, самостійна робота – 5 год.	Основна література :7,13,14; Додаткова література :18,19; Електронні ресурси: 26,30,31.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9
Відповідно до розкладу	Тема №9. Публікація наукового дослідження Обсяг дослідження. Синтези . Види наукових досліджень. Науковідання.Формивисвітлення підсумків наукової роботи. Апробація наукових результатів. Проблема академічної доброчесності та перспектив вирішення. Робота з науко-метричними базами даних.	Лекція -2 год, семінарське заняття – 2год, самостійна робота – 5 год.	Основна література :14,15; Додаткова література :20; Електронні ресурси: 26,30,31..	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9
Всього з навчальної дисципліни 90 год., з них: лекції-16 год, сем. заняття – 14 год, сам.робота- 60 год.					

10. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання диф.залік

11. Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бална за семестр – як середньо арифметичне 100 балів протягом семестру та за залік: 90-100 балів – здобувач демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обгрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обгрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; 82-89 балів – здобувач повністю володіє навчальним матеріалом, володіє термінами й може вільно обгрунтувати розв’язання певних задач та навести приклади; 74-81 балів вільно володіє науковими термінами; здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; 64-73бали – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові</p>
---------------------------------------	--

	зв'язки; 35-59 балів – здобувач не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, здобувач виконує письмову роботу та одну тестову, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи здобувачів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач здобувач має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.
Семінарські заняття	Семінарське, практичне заняття проводиться з метою формування у здобувачів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою семінарські, практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань здобувачів. Оцінка за семінарське, практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.

Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті затверджено наказом від 07.09.2020 № 803-Д. (далі - Порядок).

Оцінювання результатів навчання протягом семестру (поточний контроль) здійснюється відповідно до п. 2.1. Порядку.

Оцінювання результатів навчання після вивчення освітніх компонент/навчальних дисциплін (семестровий (підсумковий) контроль згідно п.2.2. Порядку).

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

100-бальна система	оцінка ECTS	оцінка за національною системою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9.2 Критерії оцінювання

Денна форма навчання

№	Види навчальної діяльності (роботи)	Модуль 1	Сума балів
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі):		
	- тестування	10	10
	- письмова робота	5	5
	- усне опитування	45	45
	- тощо	5	5

2.	Самостійна робота	15	15
3.	Контрольна робота	-	-
	Поточне оцінювання (разом)	85	85
	Підсумковий контроль	15	15
	Разом балів	100	100
4.	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо		max 10

12. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Базова (основна література):

1. Антологія української юридичної думки в 6 т. / редкол.: Ю.С.Шемшученко (голова) та ін. Том 1: Загальна теорія держави і права, філософія та енциклопедія права/ упоряд.: В.Д. Бабкін, І.Б. Усенко, Н.М.Пархоменко; відп. ред. В.Д. Бабкін, І.Б. Усенко. К.: Видавничий Дім «Юридична книга», 2002. 568с.
2. Арнаутова Л. П. Методологія та методи в правовій спадщиніЛ. П. Арнаутова // Актуальні проблеми держави і права. 2010. С. 289-295.
3. Бандура О. О. Філософія права доби постмодерну: людина та її права / О. О. Бандура // Проблеми філософії права. 2005. Т. III. № 1–2.С. 250–255.
4. Велика Українська юридична енциклопедія у 20 т. – Харків : Право, 2016 – ISBN 978.966.937.048.8 Т.20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія/редколегія: В.Ю.Шепітько, (голова) та інші: Національна академія правових наук України; Інститут держави і права ім.В.М.Корецького НАН України: Нац. юрид.ун-т ім.Я.Мудрого. 2018. 952 с.
5. Гусарєв С. Д. Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти/ С. Д. Гусарєв. К.: Знання, 2005. 375 с.
6. Дудченко В. В. Плюралістичне праворозуміння: досягнення української юриспруденції/В.В.Дудченко//Наукові праці Одеської національної юридичної академії. 2006. Вип. 13. С. 42-54.
7. Кельман М.С., Стратонов В.М. Загальна теорія права. Херсон. Вид.-во Олді Плюс. 2020. 741 с.
8. Козловський А. Логіко-гносеологічні засади правової норми / А.Козловський // Вісник Академії правових наук України. 1999. № 4. С. 98–109.
9. Колодій А. М. Принципи права України / А. М. Колодій. К.: Юрінком Інтер, 1998. 206 с.
10. Методологія та методика соціологічних досліджень у праві. -Конспект лекцій / В. Д. Воднік та інші. Харків: Нац. юрид. Академія України, 1999. 89 с.
11. Наукові досягнення України: спеціальність 12.00.09. – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність: Довідник (упоряд. М.А. Погорецький, С.М.Стахівський О.Ю.Татаров та ін.); за заг.ред. М.А. Погорецького: у 5-ти томах(2004-2006 роки) – Харків. Вид-во Строков Д.В., 2011.Т2.496 с
12. Оніщенко Н. М. Правова система. Проблемитеорії і методології / Н. М. Оніщенко. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, 2002. 352 с.
13. Петрова Л. В. Фундаментальніпроблемиметодології права: філософсько-правовий дискурс / Л. В. Петрова. Харків : Право, 1998. 406 с.
14. Погребняк С. П. Основоположні принципи права (змістовна характеристика): монографія / С. П. Погребняк. Харків: Право, 2008. 240 с.

15. Селіванов В.М. Право і влада суверенної України: методологічні аспекти / В. М. Селіванов. К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2002. 724 с.
16. Сердюк О. В. Методологічні дослідження в правознавстві: зміна парадигм / О. В. Сердюк // Актуальні проблеми держави і права. 2005. Вип. 24. С. 217–224.
17. Сливка С. С. Природне та надприродне право: у 3 частинах/ С.С.Сливка. Природне право: історико-філософський погляд. К.: Атіка, 2005. Ч.1. 224с.
18. Тихомиров О.Д. Методологічні підходи юриспруденції // Гусарев С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): навч. посібник – 2-е вид., перероб. К.: Знання, 2006. С. 58-162.

Допоміжна література:

19. Журавель В.А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан: Монографія. Харків, Право. 2021 448 с.
20. Стратонов В.М., Гончарова О.М. Відмова прокурора від підтримання державного обвинувачення. Харків: Право, 2020.134 с.
21. Стратонов В.М. Криміналістична теорія пізнавальної діяльності. Херсон. Вид.-во ХДУ. 2009. 440 с.
22. Стратонов В.М. Інформація та інформаційні відносини як новий криміналістичний об'єкт. Південно-український правничий часопис №4, 2019. 84-89 с. http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2019/4/part_2/20.pdf
23. Стратонов В.М. Новікова М.М. Аксиологічний вимір діяльності слідчого на стадії досудового розслідування. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки. <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2019-1-15>
24. Козюбра М.І. Загально теоретичне правознавство: стан та перспективи. Право України/ Козюбра М.І. № 1 2010. С.32-43.
25. Криміналістика. підручник. В.В.Пясковський, Ю.М.Чорноус, А.В.Самодін, В.М.Стратонов та інші. – 2 –ге видання перероблене і допов. – Київ: філія вид.- во Право, 2020. 752 с.
26. Науково – практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів. Станом на 21 лютого 2020 /за заг. ред. Лошицького М.В. укладачі Стратонов В. М. та інші Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2020. 1288 с.
27. Оборотов Ю.М. Сучасне право розуміння та визначення права / Ю.М. Оборотов // Актуальні проблеми держави і права. 2003. Вип. 18. С.4-9
28. Пацурківський П.С. Інтегративний підхід в системі методів пізнання права/П.С. Пацурківський // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство, 2000. Вип. 75. С. 10–16.
29. Петришин О.В. Право як соціальне явище :особливості юридичного підходу / О. В. Петришин // Проблеми філософії права. 2008. Т.IV-V. С. 73–84.
30. Стратонов В.М. Удосконалення криміналістичної техніки в діяльності слідчого.//Проблеми теорії та практики підготовки спеціалістів – юристів Херсон 1998 С. 58-61
31. Стратонов В.М., Гриненко М.В. Техніко – криміналістичне забезпечення досудового слідства: проблеми та перспективи. Вісник ЗЮІ №3 2002р. С.159- 163
32. Фурман А. Освітологія як синтетична науковадисципліна: проблемазавдань, об'єкта, предмета, методу / А. Фурман // Вітакультурний млин. 2006. Модуль 3. С. 4-9.
33. Тихомиров О.Д. Компаративний підхід як основа методології юридичної компаративістики/ О.Д. Тихомиров// Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2006. Вип. 32. С. 230 – 235.

Електронні ресурси:

1. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Сайт Президента України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://president.gov.ua>.
3. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kmu.gov.ua>.
4. Правознавець. Електронна бібліотека юридичної літератури. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravoznavec.com.ua>.
5. Юридична газета online. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com>.
6. Vuzlib. Економіко-правовая бібліотека. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vuzlib.su>.
7. Юридичні послуги Online. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yurist-online.com>.
8. Електронний каталог eLibrary (<http://elibrary.kspu.edu/>);
9. KSU Online. Система дистанційного навчання ХДУ. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ksuonline.kspu.edu/>.
10. Електронний архів-репозитарій наукових публікацій працівників та студентів Херсонського державного університету eKhSUIR (<http://ekhsuir.kspu.edu/>).
11. Доступ в локальній мережі університету з усіх IP – адрес: WebofScience (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>)
12. Scopus (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>)
13. SpringerLink (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>)
14. Іноземні електронні ресурси вільного доступу
15. (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/2013Academics/2016FreeAccess.aspx>)
16. Фахові періодичні видання
(http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Info_2017/2017_Periodika.aspx)
17. Українські Інтернет-ресурси
(http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Info_2017/2017_link.aspx)
18. Всі кодекси України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/t21>).